TORAH OHR • PARSHAS BEREISHIS • MAAMAR 1

# השמים כסאי והארץ הדום רגלי אי זה בית וגו׳

« Les cieux sont Mon trône et
la terre est Mon marchepied »

◇

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com
LA PARACHA 'HASSIDIQUE
likuteitorah.com/fr/torah-ohr/bereishis/1/

1 השמים כסאי והארץ הדום רגלי אי זה בית וגו'. להבין איך שייך עליו יתי לומר כסאי והדום רגלי.

**« Les cieux sont Mon trône et la terre est Mon marchepied ; quelle maison… », etc. [Il nous faut] comprendre en quel sens il convient de dire de Lui, béni soit-Il : « Mon trône » et « Mon marchepied ».**

שהרי אין לו דמות הגוף ואינו בגדר מקום וכמ"ש הנה מקום אתי שהוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו.

**Car Il n'a aucune forme corporelle et ne relève pas de la catégorie de l'espace, comme il est écrit : « Voici, il y a un lieu auprès de Moi » : car Il est le lieu du monde, et le monde n'est pas Son lieu.**

אך להבין הענין כי הנה התורה היא מן השמי' כמ"ש כי מן השמים דברתי וגו'

**Mais, pour comprendre la chose, voici : la Torah vient du ciel, comme il est écrit : « Car c'est du ciel que J'ai parlé », etc. ;**

דהיינו שהיא בחי' שמים כי שמים אש ומים. וכך גבי התורה כתיב מימינו אש דת למו.

**c'est-à-dire qu'elle est du niveau du « ciel », car shamayim (ciel) est feu et eau. De même, au sujet de la Torah, il est écrit : « De Sa droite, une loi de feu pour eux. »**

2 והנה כתיב ושמרתם את חוקתי ועשיתם אתם כתיב שהאדם הוא העושה את התורה. וכך אנו מבקשים בברכת אהבת עולם אהבתנו כו' לשמור ולעשות ולקיים

**Or, il est écrit : « Vous garderez Mes statuts et les ferez (osam) » ; atem (« vous ») est écrit : c'est l'homme qui fait (ha'oseh) la Torah. Ainsi demandons-nous dans la bénédiction : « D'un amour éternel, Tu nous as aimés », etc. : « pour garder, faire (la'asos) et accomplir (lekayem). »**

תחלה לעשותה ואח"כ לקיימה והיינו ע"י אב הרחמן רחם עלינו ותן בלבנו בינה שמבחינת רחמים עליונים נמשך בינה והתבוננות בלב להיות בה ועל ידה עשיית והתהוות התורה.

**D'abord la faire, puis l'accomplir. Et cela se fait par « Père miséricordieux, prends pitié de nous et mets la compréhension (Bina) dans nos cœurs » : car, du niveau de la miséricorde suprême, Bina et la contemplation sont attirées dans le cœur, afin que la Torah y soit faite et y advienne, et cela par son intermédiaire.**

3 וכיצד תהי' [תהיה] התבוננות זו מבואר בק"ש [בקריאת שמע] שמע לשון הבנה והבנה זו היא בתיבת שמע עצמה

Et la manière dont cette contemplation doit s'effectuer est exposée dans la lecture du Chema : Chema est une expression de compréhension, et cette compréhension se trouve dans le mot Chema lui-même ;

כי שמע שם ע' פי' כי ע"י רבתי היא בחינת לך ה' הגדולה והגבורה וכו'

car Chema est shem ayin [« nom de la lettre ayin »]. Autrement dit, l'ayin agrandi correspond au niveau de « À Toi, Havaya, la grandeur et la puissance », etc.,

ז' מדות עליונות שהם בחינת לך דהיינו שהם בטלים אליו ונכללים במקורן שעדיין אינן בבחינת המשכה והתפשטות למטה להיות עולים בשם גדולה וגבורה וכו' ואזי נקרא בשם ע' רבתי

les sept attributs supérieurs, qui relèvent de l'aspect exprimé par « À Toi » : c'est-à-dire qu'ils s'annulent devant Lui et sont inclus dans leur source, sans être encore dans un état de descente et de déploiement vers le bas, de sorte à être désignés sous les noms de grandeur, de puissance, etc. ; il est alors appelé l'ayin agrandi.

והמשכה שנמשך ומתפשט למטה הוא רק בחינת שם לבד שהוא הארה בעלמא

Et l'effusion qui descend et se répand vers le bas n'est que le niveau d'un « nom », un simple reflet,

וכמאמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד שאין זו אלא מבחינת שם ומדת מלכותו ית' כי מלכותך מלכות כל עולמים כתיב.

comme dans la formule : « Béni soit le nom de la gloire de Son royaume à jamais » ; cela ne relève que du niveau du « nom » et de Son attribut de Mal'hout (souveraineté), béni soit-Il, car il est écrit : « Ta royauté est une royauté sur tous les mondes. »

4 וזהו ענין בינה להבין דבר מתוך דבר פי' תוך דבר נקרא בחינת ממלא כל עלמין שהיא בחינת שם דהיינו בחינת זיו והארה הנמשך תוך עלמין.

Et telle est la signification de Bina (compréhension) : comprendre une chose à partir de l'intérieur d'une autre. Autrement dit, « à l'intérieur » d'une chose désigne le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), qui est le niveau d'un « nom », c'est-à-dire un rayonnement et un éclat qui se déploient à l'intérieur des mondes.

וצריך להבין מזה שאינו אלא זיו כנ"ל שהוא יתי הוא הסובב כל עלמין ולית מחשבה כוי ולאו מכל מדות אלין כלל

Il faut comprendre à partir de cela qu'il ne s'agit que d'un rayonnement, comme dit plus haut : Lui, béni soit-Il, est Celui qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), et « aucune pensée [ne peut Le saisir] », etc., et [Il n'est] « nullement de ces attributs ».

וע"י זה נמשך להיות ואהבת את הוי"ה אלקיך ממש לדבקה בו יתי באי"ס ב"ה ממש כמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי וגו'

Et grâce à cela, il en vient à y avoir « Et tu aimeras Havaya, ton D.ieu » — véritablement : s'attacher à Lui, béni soit-Il, à l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, véritablement, comme il est écrit : « Qui ai-je au ciel ? Et à part Toi, je ne désire rien », etc. ;

שיהי' [שיהיה] רק חפצו ורצונו שהוי"ה אור א"ס ב"ה עצמו יהיה אלקיך שורה בקרבך דהיינו שיהא גילוי אור א"ס ב"ה עצמו על נפשו

de sorte que son seul désir et sa seule volonté soient que Havaya, la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, Lui-même, soit « ton D.ieu », résidant en toi ; c'est-à-dire qu'il y ait une révélation de la Lumière infinie, béni soit-Il, Lui-même, sur son âme.

והיינו ע"י בכל לבבך שהוא כמ"ש אם ישים אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסף כי רוח אייתי רוח ואמשיך רוח שע"י רוח האדם העולה למעלה שישים אליו

Et cela se réalise par « de tout ton cœur », selon ce qui est écrit : « S'il tourne son cœur vers Lui, Il recueillera auprès de lui Son esprit et Son souffle » ; car « un esprit attire un esprit et fait descendre un esprit » : par l'esprit de l'homme qui s'élève vers le haut, lorsqu'il « tourne [son cœur] vers Lui »,

דהיינו שלבבו יכסף לדבקה בו יתי ולהמשיך בחי' גילוי אלהותו יתי על נפשו ותוך נפשו.

c'est-à-dire lorsque son cœur aspire à s'attacher à Lui, béni soit-Il, et à attirer une révélation de Sa divinité, béni soit-Il, sur son âme et à l'intérieur de son âme,

אזי רוחו ונשמתו מבחינת סובב כל עלמין אליו יאסף להיות מתאסף השראתו אצלו בקרב איש ולב עמוק

alors « Son esprit et Son souffle », du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes, « Il les recueillera auprès de lui », afin que Sa présence se rassemble auprès de lui, « au sein de l'homme et d'un cœur profond ».

ומזה נמשך להיות והיו הדברים האלה אשר אנכי מי שאנכי מצוך כוי שע״י זה נמשך גילוי אלהותו והתהוות התורה בבחינת שמים אש ומים.

Et de cela découle : « Et ces paroles que Moi (Anochi) — Celui que Je suis — t'ordonne », etc. ; car grâce à cela, une révélation de Sa divinité est attirée vers le bas, ainsi que la venue à l'existence de la Torah au niveau du « ciel », du feu et de l'eau.

כי הנה התורה קדמה אלפים שנה לעולם פי׳ עולם נקרא בחינת אש ומים והתורה גבהה מעלתה מאד בבחינת אלפים שנה שהם למעלה מבחינת עולם וכדי שתמשך לבחינת עולם

Car la Torah a précédé le monde de deux mille ans. C'est-à-dire que « monde » désigne le niveau du feu et de l'eau, tandis que la Torah se situe à un niveau extrêmement élevé, celui des « deux mille ans », qui se trouve au-dessus du niveau du « monde » ; et afin qu'elle soit attirée jusqu'au niveau du « monde »,

דהיינו להיות מימינו אש כוי שהוא רמ״ח מצות עשה שמימין ושס״ה מצות לא תעשה משמאל כוי

à savoir qu'il y ait « De Sa droite, le feu », etc., ce qui correspond aux 248 commandements positifs, qui relèvent de la droite, et aux 365 interdictions, de la gauche, etc. —

הנה המשכה זו היא על ידי אתערותא דלתתא בואהבת בכל לבבך רוח אייתי רוח ואמשיך רוח

cette descente s'opère par un éveil d'en bas, dans « Et tu aimeras… de tout ton cœur » : « un esprit suscite un esprit et attire un esprit ».

וע״י זה ודברת בם ודברת לשון הנהגה והמשכה דהיינו להיות המשכת אור א״ס ב״ה בתורה.

Et par cela, « et tu en parleras » : vedibarta (« et tu parleras ») est une expression qui désigne le fait de conduire et de faire descendre, c'est-à-dire de faire descendre la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, dans la Torah.

5 וזהו ענין וידבר ה׳ אל משה שהמשכת הוי״ה להיות התורה צריך להיות המשכה תחלה לבחינת משה שהוא מבחינת כי מן המים משיתיהו.

Et c'est là le sens de « Havaya parla à Moshe » : la descente du Nom Havaya, nécessaire pour que la Torah soit, doit d'abord atteindre le niveau de Moshe, qui relève de « car je l'ai tiré de l'eau ».

וזהו השמים כסאי שהשמים היא התורה הרי היא כסא ע״ד משל שנעשה לשבת וישיבה זו היא השפלה לגבי עמידה שכשהאדם עומד הנה הוא בעל קומה וראשו ומוחו גבוהים מעל הארץ וע״י ישיבה נשפל קומתו.

Et c'est là le sens de « Les cieux sont Mon trône » : les cieux sont la Torah, et celle-ci est un trône — par analogie — conçu pour qu'on s'y assoie. Or, la position assise est un abaissement par rapport à la station debout : lorsqu'un homme se tient debout, il a toute sa stature, et sa tête ainsi que son cerveau se trouvent haut au-dessus du sol ; en s'asseyant, sa stature s'abaisse.

כך התורה נעשה כסא לאור א״ס ב״ה לבחינת ראשו שהיא בחינת רצונו וחכמתו ובינתו

Ainsi, la Torah devient un trône pour la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, destiné au niveau de Sa « tête », c'est-à-dire à Sa volonté, à Sa sagesse et à Son entendement ;

דאנת חכים ולא בחכמה ידיעא ומבין ולא בבינה ידיעא ובתורה יורדים ומשתלשלים חכמתו ובינתו בדברים גשמיים כתפילין וציצית וצדקה ותרומות ומעשרות וקרבנות כו׳:

car « Tu es sage, mais non d'une sagesse connaissable, et [Tu] comprends, mais non d'une compréhension connaissable » ; et, dans la Torah, Sa sagesse et Son entendement descendent et se déploient, étape après étape, dans des réalités matérielles, telles que les tefillin, les tsitsit, la charité, les teroumot [prélèvements consacrés] et les dîmes, ainsi que les sacrifices, etc.

6 והארץ הדום רגלי. הדום בלשון הפסוק הוא כמו שרפרף בלשון הגמרא שהוא ג״כ כסא קטן.

« Et la terre est le marchepied de Mes pieds. » Hadom (marchepied), dans le langage du verset, correspond à shrafraf (petit siège) dans le langage de la Gemara, qui est également un petit siège.

והוא מה שמעמידין תחת רגלי היושב להגביה הרגל מעל הארץ וע״ז אמרו בגמ׳ [בגמרא] על פסוק כרסון רמיו אחד לכסא ואחד לשרפרף. כסא הוא הגדול שיושבין עליו ושרפרף הוא הקטן שמעמידין תחת הרגלים.

C'est ce que l'on place sous les pieds de celui qui est assis, afin de les élever au-dessus du sol. À ce sujet, la Gemara dit, à propos du verset « des trônes furent installés » : un pour le trône et un pour le marchepied. Le trône est le grand siège sur lequel on s'assied, et le marchepied est le petit siège que l'on place sous les pieds.

7 והענין כי הנה כנסת ישראל נקרא רגל כמ״ש בנים אתם לה׳ אלקיכם ובן כרעא דאבוה

Et voici l'explication : la Communauté d'Israël est appelée « pied », comme il est écrit : « Vous êtes les enfants de Havaya, votre D.ieu », et « un fils est la jambe de son père ».

והנה כמו ע״ד משל שנמצא מעלה יתירה ברגל מה שאין בראש שהרגלים הם המהלכים והם נושאים את הראש ומוליכין אותו למחוז חפצו ונמצא הראש צריך להרגל

Or, à titre d'analogie, le pied possède un avantage supplémentaire que la tête n'a pas : ce sont les pieds qui marchent ; ils portent la tête et la conduisent à la destination qu'elle désire atteindre. Ainsi, la tête a besoin du pied.

וגם גידי הראש וחיותו שהדם הוא הנפש הם ברגלים וכשמקיזין דם מהרגל מתרפא הראש ומתקיים

De plus, les veines de la tête et sa force vitale — car « le sang est l'âme » — se trouvent dans les pieds ; et lorsque l'on prélève du sang du pied, la tête est guérie et préservée.

וכן כמה רפואות יש שעושין ברגלים ומתרפא הראש ובבחינה זו נקרא הרגל ראש והראש רגל שהוא למטה מהרגל במדרגה זו.

De même, plusieurs remèdes sont appliqués aux pieds, et la tête est guérie. À cet égard, le pied est appelé tête et la tête pied, car, à ce degré, la tête se trouve au-dessous du pied.

8 וכך הוא למעלה על ידי התכללות המשכות המדרגות נעוץ תחילתן בסופן וסופן בתחילתן אור ישר ואור חוזר

Ainsi en est-il aussi en haut : par l'inclusion mutuelle des effusions des niveaux, « leur commencement est enchâssé dans leur fin et leur fin dans leur commencement » — la lumière directe et la lumière de retour.

אור ישר נקרא מלמעלה למטה כל מה שלמעלה הוא העליון ואור חוזר ממטה למעלה כל מה שלמטה הוא העליון וזהו נעוץ תחילתן בסופן שסופן הוא תחילתן שבחינת הרגל נקרא ראש.

La lumière directe va du haut vers le bas, [où] ce qui est plus haut est supérieur ; la lumière de retour va du bas vers le haut, [où] ce qui est plus bas est supérieur. Et c'est là « leur commencement est enchâssé dans leur fin » : leur fin est leur commencement, car le niveau du pied est appelé tête.

וישראל נקראו ראשית וכתיב וירא ראשית לו ועי״י אתערותא דלתתא נעשה למעלה תיקון אורות עליונים וזהו שמצינו במשה שבחטא העגל נטלו ממנו אלף אורות (ובשבת חוזרין ונותנין אליו במתנה וזהו ישמח משה במתנת חלקו)

Israël est qualifié de «premier» (reishit), et il est écrit : «Il vit pour lui le premier.» Et, par l'éveil d'en bas, il se produit en haut une rectification des lumières supérieures. C'est ce que nous trouvons au sujet de Moshe : lors de la faute du Veau d'or, mille lumières lui furent retirées (et, le Chabbat, elles lui sont rendues en cadeau ; c'est là «Moshe se réjouit du don de sa portion») ;

ועל זה רמזו רז״ל [רבותינו זכרונם לברכה] במ״ש ע״פ לך רד מגדולתך כלום נתתי לך גדולה אלא בשביל ישראל

Et nos Sages ont fait allusion à cela dans leurs paroles au sujet du verset «Va, descends» : «Descends de ta grandeur ; t'ai-je donné de la grandeur autrement que pour Israël ?»

והיינו לפי שהיו ישראל בבחינת הרגל שלו וכמ״ש שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרבו והם היו לו בחינת מקיף ובחינת ראש אף שהם היו לו בבחינת רגל ודאי.

C'est parce qu'Israël se trouvait au niveau de son «pied», comme il est écrit : «Six cent mille hommes à pied (raglei) sont le peuple au milieu duquel je suis» ; ils représentaient pour lui le niveau de l'enveloppement et le niveau de la tête, bien qu'ils fussent certainement pour lui au niveau du pied.

וכך הוא בכל ישראל ע״י שמתקן מעשיו שהם בכח המעשה בעשי׳ [בעשיה] גשמיות בבחי׳ רגלים נעשה מוחו ולבו זכים אלף פעמים ככה.

Ainsi en est-il de chaque Juif : en rectifiant ses actes, qui relèvent du pouvoir de l'action, de l'agir physique, au niveau des pieds, son cerveau et son cœur deviennent mille fois plus purs.

9 והנה להיות הדום לבחינת רגל שהוא בחינת כנסת ישראל דהיינו להגביהי׳ [להגביהה] ולהעלותה ממטה למעלה הוא ע״י בחי׳ הארץ שהם מצות מעשיות וכללותן היא הצדקה

Or, pour qu'il y ait un «marchepied» pour le niveau du pied, qui est le niveau de la Communauté d'Israël — c'est-à-dire pour l'élever et la faire monter de bas en haut — cela se fait par le niveau de la «terre», qui correspond aux mitsvot pratiques, et leur expression générale et collective est la charité.

ועל זה נאמר צדקה תרומם גוי תרומם ממטה למעלה והגבהה והעלאה זו היא בבחינת גוי שהם אותיות ג' ו' י' דהיינו העלאת המדות שנחלקין דרך כלל לג' בחינות חסד דין רחמים

Et c'est à ce sujet qu'il est dit : « La charité élève une nation (goy) » : elle l'élève de bas en haut. Cette élévation est au niveau du goy, dont les lettres sont gimmel, vav, yud ; c'est-à-dire l'élévation des attributs, qui se répartissent généralement en trois niveaux : bonté, jugement et miséricorde.

(כי נה"י [נצח הוד יסוד] אינו אלא התפשטות חג"ת [חסד גבורה תפארת] וענפיהן) והתעלותן היא לבחינת יו"ד שהיא בחינת החכמה ע"י הוא"ו שהוא הממשיך ומחבר המחשבה כו'

(car Netsa'h (victoire), Hod (splendeur) et Yessod (fondement) ne sont que le prolongement de 'Hessed (bonté), Guevoura (retenue) et Tiferet (beauté), ainsi que de leurs ramifications) ; et leur élévation les mène au niveau du yud, qui est le niveau de 'Hokhma (sagesse), par l'intermédiaire du vav, qui fait descendre et relie la pensée, etc.

ככה ממש נעשה למטה בנפש האדם העלאת המדות בשכלו ובינתו כי כשהמדות נפרדות מהשכל הם נחשבות לדבר בפני עצמו.

Il en va exactement de même, en bas, dans l'âme de l'homme : les attributs sont élevés dans son intellect et sa compréhension. Car lorsque les attributs sont séparés de l'intellect, ils sont considérés comme une chose en soi.

10 ולכן יש לך אדם שמתעורר לבו בשעת התפלה וכיוצא בה שאז היא שעת גדלות המוחין ואח"כ חולפת ועוברת האהבה ופונה לדרכו מהיפך להיפך באין מבין כי הם שני הפכים

C'est pourquoi l'on trouve une personne dont le cœur s'éveille au moment de la prière et dans des circonstances semblables, car c'est alors un moment de gadlus hamochin (élargissement de l'intellect) ; ensuite, l'amour passe et s'en va, et elle reprend son chemin, passant d'un extrême à l'autre, sans comprendre que ce sont deux contraires.

והיינו מפני שהמדות נפרדים מהשכל משא"כ בהתכללותן כו' והרי אז הוא עילוי המדות ביתר שאת שנעשו בחינת מוחין

Cela s'explique par le fait que les attributs émotionnels (midot) sont séparés de l'intellect ; en revanche, lorsqu'ils sont intégrés les uns aux autres, etc., les attributs s'élèvent alors à un degré bien supérieur, car ils sont devenus un niveau de l'intellect (mo'hin).

וזהו בכל נפשך דהיינו בכל כחות הנפש אפילו בבחינת רגל שגם בחינת הרגל תרום ותגביה:

C'est là le sens de « de toute ton âme » : avec toutes les forces de l'âme, même au niveau du pied — afin que le niveau du pied lui aussi soit exalté et élevé.

11 והנה זהו דרך כלל שנק' שמים וארץ תורה ומצות ודרך פרט בתורה עצמה שמים זו תורה שבכתב שמים שם מים דאורייתא מחכמה נפקת וארץ נקרא תורה שבע"פ [שבעל פה]

Or, voici ce qu'il en est de manière générale : la Torah et les mitsvot sont appelées « ciel » et « terre ». Et, en particulier, au sein même de la Torah : le « ciel », c'est la Torah écrite — shamayim se lit sham mayim (« il y a de l'eau »), car la Torah procède de 'Hokhma (sagesse) — et « terre » désigne la Torah orale,

כי ארץ מלשון רצון כמאמר רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] למה נקרא שמה ארץ שרצתה כו' וארץ אותיות א' רץ כו'

car eretz (terre) vient du mot ratzon (volonté), comme le disent nos Sages : « Pourquoi l'appelle-t-on eretz ? Parce qu'elle l'a voulu (rat'sah) », etc. ; et les lettres d'eretz peuvent se lire alef, ratz (« court »), etc.

והענין כי תורה שבע"פ [שבעל פה] היא השגת תכלית הרצון לידע איך ומה כגון סוכה שהיא גבוה כו' שאין זה מבואר בתורה שבכתב

Voici ce qu'il en est : la Torah orale est la saisie de l'intention ultime de la volonté — savoir comment et quoi, par exemple [la loi d'] une soukka (cabane de Soukkot) trop élevée, etc., ce qui n'est pas exposé dans la Torah écrite.

ותושב"כ [ותורה שבכתב] היא רק בחי' אותיות להיות כדמותן בצלמן שהן שמותיו של הקב"ה

Et la Torah écrite n'est que le niveau des lettres, [à lire] selon leur forme et leur image, lesquelles sont les Noms du Saint béni soit-Il.

ולכן נקרא קורא בתורה כמו שקורא בשם והיינו מלמעלה למטה אבל תורה שבע"פ [שבעל פה] עיקרה ממטה למעלה ע"י השגת הרצון בנפש תכלל הנפש במקורה למעלה.

C'est pourquoi on dit qu'on « lit » (kore) dans la Torah, comme on « appelle » (kore) un nom ; cela va du haut vers le bas. Mais la Torah orale procède essentiellement du bas vers le haut : par la saisie de la volonté dans l'âme, l'âme est incluse dans sa source d'en haut.

ושלשה נקראו ארץ כנסת ישראל ותורה שבע"פ [שבעל פה] ומצות וכולן נרמזין במקרא אחד. ארץ ארץ ארץ שמעי דבר ה':

Et trois choses sont appelées « terre » : la Communauté d'Israël, la Torah orale et les mitsvot ; toutes sont évoquées dans un même verset : « Terre, terre, terre, écoute la parole de Havaya. »

12 אך אי זה בית כו' כי הכסא והשרפרף אין דרכן להעמידן בחוץ אלא בתוך הבית ובחי' בית היינו בכל מאדך שהוא בבחי' מקיף

Mais «quelle maison», etc. : car un trône et un marchepied ne sont pas habituellement installés à l'extérieur, mais à l'intérieur de la maison. Et le niveau de la «maison» est celui de «de toute ta force», qui relève du niveau enveloppant,

כמו ע"ד משל בית שהוא מקיף את האדם בגגו ובקירותיו ובית זה הוא בית תפלה

de même, par analogie, qu'une maison entoure une personne de son toit et de ses murs. Et cette maison est la maison de prière ;

שע"י התפלה ח"י פעמים ברוך אתה כו' היא המשכת מקיפין מבחי' סוכ"ע (והיא בחי' רוחו ונשמתו אליו יאסף כנ"ל) שהם נמשכין ע"י כריעות והשתחויות באבות ובהודאה תחלה וסוף שהם בחינת ביטול.

car, par la prière — dix-huit fois «Béni sois-Tu», etc. —, il y a un influx de lumières enveloppantes depuis le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) (et c'est le niveau de «Son esprit et Son souffle, Il les rassemblera auprès de lui», comme mentionné plus haut), lesquelles sont attirées par les inclinaisons et les prosternations dans [la bénédiction des] Patriarches et dans [la bénédiction de] l'Action de grâce, au début et à la fin, qui relèvent de l'annulation de soi (bitoul).

והענין כי אי אפשר להיות גילוי אור א"ס ב"ה דלית מחשבה תפיסא ביה כלל ולאו מכל מדות וכו' בבחינת פנימיות הלב רק מעט מזעיר הארה בעלמא

Et voici l'explication : il est impossible qu'il y ait une révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), qu'Il soit béni — dont il est dit qu'«aucune pensée ne peut la saisir du tout» et qui «n'est d'aucune des qualités», etc. — dans la dimension intérieure du cœur, si ce n'est en quantité infime, un simple éclat ;

ואפילו גילוי במוח והשגה לית מחשבה כו׳ רק בבחי׳ מקיף וסובב לבד וע״ז נאמר ואל זה אביט שרומז על בחינת תפלה.

et même une révélation dans l'esprit et une appréhension — « aucune pensée [ne peut saisir] », etc. — ne sont possibles que sous forme enveloppante et environnante. C'est à ce sujet qu'il est dit : « Et vers celui-ci Je regarderai », ce qui fait allusion au niveau de la prière.

13 ופי׳ הפסוק ואת כל אלה ידי עשתה בחינת עשיה היינו מעשה המצות. ויהיו כל אלה נאם ה׳ היא בחינת תורה שבע״פ [שבעל פה] שהיא נאם ודבר ה׳ בחינת דבור

Et l'explication du verset : « Et toutes ces choses, Ma main les a faites » est le niveau de l'action, c'est-à-dire l'accomplissement des mitsvot. « Et toutes ces choses sont advenues, dit Havaya » est le niveau de la Torah orale, qui est l'énoncé et la parole de D.ieu, l'aspect de la parole ;

משא״כ אל זה אביט הוא בחינת תפלה אביט הוא בחינת הבטה היא הסתכלות בבחי׳ עיניך יונים שהיא בחי׳ המחשבה לבד והיא היא בחי׳ מקיף וסובב

tandis que « Et vers celui-ci Je porterai le regard » relève de la prière. « Je porterai le regard » relève du regard contemplatif, c'est-à-dire de la contemplation, comme dans « tes yeux sont des colombes », qui est le niveau de la pensée seule ; et c'est précisément l'aspect de ce qui enveloppe et entoure,

כמו עד״מ מחשב׳ שמקפת מחשבתו את הדבר שחושב עליו וכן הראיה והסתכלות כו׳ משא״כ דבור ומעשה הם פנימיים כו׳

comme, à titre d'analogie, dans le cas de la pensée : la pensée d'une personne enveloppe la chose à laquelle elle pense ; il en va de même de la vue et du regard, etc. En revanche, la parole et l'action sont intérieures, etc.

והבטה זו היא אל עני ונכה רוח בחינת ביטול דלית ליה מגרמיה כלום אפילו תורה ומצות לפי שהמשכה זו אי אפשר להשיג ע״י התורה ומצות שהם פנימיי׳ רק ע״י בטול בתפלה וכריעות והשתחואות

Et ce regard se porte « sur le pauvre et celui dont l'esprit est brisé » : le niveau de l'annulation de soi (bitoul), qui n'a absolument rien en propre, pas même la Torah et les mitsvot ; car cet influx ne peut être attiré vers le bas par la Torah et les mitsvot, qui sont intérieures, mais seulement par l'annulation de soi dans la prière, par les inclinations et les prosternations —

כמשל המלך שכורעים ומשתחוים לו מפני שאי אפשר להתקרב אליו מגודל מעלתו אזי ממילא נמשך אליו בחינה זו. וזהו ברוך אתה כלומר ברוך מעצמך ומאליך.

**à l'exemple d'un roi devant qui l'on s'incline et se prosterne parce qu'on ne peut s'approcher de lui, tant son élévation est grande ; alors ce niveau est attiré vers lui [celui qui s'incline] de lui-même. Et c'est là le sens de « Béni sois-Tu », c'est-à-dire : béni par Toi-même et de Ton propre mouvement.**

14 והנה בבחינה זו של המשכת המקיף כתיב לא הביט און ביעקב שבבחינת פנימיות כתיב בוחן לבות וכליות

**Or, concernant ce niveau — l'extension vers le bas de la lumière enveloppante —, il est écrit : « Il n'a pas vu d'iniquité en Yaakov » ; car, au sujet du niveau intérieur, il est écrit : « Il éprouve les cœurs et les reins »,**

דהיינו להבחין התשוקה המורגשת אם הוא מקרב איש ולב עמוק באמת לאמתו משא"כ בבחינת מקיף לא הביט און וגו׳ רק ה׳ אלקיו עמו שנמשך מאליו תמיד:

**c'est-à-dire discerner l'aspiration ressentie, pour savoir si elle provient « des profondeurs de l'homme et d'un cœur profond », en toute vérité absolue ; tandis qu'au niveau de la lumière enveloppante, « Il n'a pas vu d'iniquité », etc., mais seulement : « Havaya, son D.ieu, est avec lui », ce qui est attiré de soi-même, constamment.**

**LikuteiTorah.com**
LA PARACHA 'HASSIDIQUE

# À propos de cette édition

**Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.**

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY-NC 4.0.

**Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Synagogues, écoles et projets à but non lucratif peuvent la copier, l'imprimer et la partager librement, et demander des dons pour couvrir les frais d'impression ; elle ne peut jamais être vendue. Citez Kehot Publication Society et likuteitorah.com.** https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

---

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

---

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/bereishis/1/

---

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak